

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond-
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 arendjében részeselek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. Katona János.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐSZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Tanítók Háza Léván.

Léva város természeti és földrajzi fekvésénél fogva évszázadokkal, sőt évezreddel ezelőtt, midőn honfoglaló őseink a „Négy folyam és Hármás bérc“ földjét nekünk megszerezték, talán a természet alkotójától is központ gyanánt volt kiszemelve. A török hódoltság idején erejével védte meg a bánya városokat, majd dicső nagy tejedelmünk, II Rákóczi Ferenc nagy szabadsághőse, vak Bottyán itt ütötte, mint legalkalmasabb helyen fel főhadiszállását.

Nem akarok itt történelmi remnieszenciákba bocsátkozni, hisz erre talán kevés volna e lapok szükre mért pár hasábjá.

Ezek rég mult idők dicső napjai. Léva azóta talán elvesztette stratégiai jelentőségét. De nem! Megmaradt e város kultúra, nevezetesen a magyar kultúra harcosainak főhadiszállása, hol a város és haza számára a mindig szaporodó magyar kultur-intézmények létesítése és fenntartása által derék, használható, hazafiasan gondolkodó művelt polgárokat nevelnek.

Néztek csak, az alkotmányos évek óta mily köznevelődési intézmények létesültek itt főként Léva város és Bars és a szomszédos Hont vármegye rendkívüli lelkesedéssel nyújtott áldozatkészsége folytán; itt vannak az óoda, árvaház, a szellemi és erkölcsi nivó magaslatán álló elemi népiskolák, az immár szüknek bizonyuló főgimnázium, amely rövid idő mulva talán már a szükseges tornacsarnokkal s egyéb szükseges helyiségekkel fog kibővítettetni. Avagy nem adta városunk ritka áldozatkészségnek tanujelét, midőn a tanítóképző új épületének felállításához és létesítéséhez koldus létere leveszi jórészt az állam vállairól a terhet, csak hogy a magyarság eme végvárában magyar tanítókat — kik itt igaz hazafias szellemet szivnak a levegővel magukba — neveljenek.

Kir. Tanfelügyelőnk és az általános tanítóegyesületi elnök — Végh István kezdeményezésére felmerült az az eszme, hogy itt Léván, egy erre alkalmas helyen tanítók gyermekei számára, kik az itteni köznevelődési intézményeket látogatják, „Tanítók Háza“ név alatt internátust létesítsenek.

Az eszme immár igen rövid idő alatt testet ölt. Léva város egy újabb kulturintézménnyel s egyszersmind egy diszes palotával szaporodik. Itt díszleg, rövid idő mulva a „Tanítók Háza“ hirdetővén városunk s a két

szomszédos vármegye ritka áldozatkészségét.

Úgy a törvényhatóságok, mint a városoknak, de különösen a társadalomnak s a társadalom minden egyes tagjának erkölcsi kötelessége, hogy a felmerült eszmét anyagilag és erkölcsileg támogassa.

Anyagilag úgy, hogy az igen közel jövőben senki se zárkózzék el a megindítandó gyűjtés alkalmával, hogy filléreivel — nem — koronáival — áldozzék e szent intézmény létesítése érdekében. Kiki adjon talán tehetségén túl is. A gazdag, előkelő koronákat, a szegény az ő filléreit, mert az bőven meghozza gyümölcsét.

Erkölcseleg pedig úgy, hogy propagálja az eszmét bátran, lelkesedéssel tehetősebb ismerősei és rokonai körében, hogy azután ezek felismerve a nemes célt, szintén anyagilag eszközt nyújtsanak a cél elérésére.

A társadalom pl. majálisok s egyéb multságok jövedelmét ha nem is egészen bátran juttathatja a „Tanítók Házára“, nyugodt lelkiismerettel teheti, mert saját gyermekei érdekében teszi mindezt.

Mert, tisztelt társadalom, a tanítótság ezt önöktől megérdemli, az a tanítótság, mely az önök apró csemetéit a tudományok tárházába bevezeti, azok a népnevelők, kik az alapvető munkát végzik, kik az iskola dohos rossz levegőjét szivják állandóan, kik nem ismerve fáradságot, meg nem gondolva talán, hogy a tulfeszített munka idegeiket teszi tönkre, szervezetüket idő előtt megrontja, munkaképtelenné teszi s időnek előtte teszi korai halála által nejt özvegygé, apró gyermekeit árvákká.

Ne higgye a t. olvasó, hogy a tanítótság képes önegyéből gyermekeit itt a városban taníttatni. Mert talán amit legelőbb kellett volna említenem „a Tanítók Házának“ célja, hogy a Bars- és Hontvármegyében működő tanítók gyermekei — kik a helybeli gimnáziumot és tanítóképzőt látogatják itt olcsó pénzen, teljesen igazolt szegénység esetén pedig ingyen teljes ellátást kapjanak, kellő felügyelet mellett gondos nevelésben részesüljenek.

Nem! A tanítók még a rendezett fizetések mellett sem képesek gyermekeiket saját erejükből vidéken taníttatni. Az 1907. XXVII. t. cz. csak rendezte a tanító fizetését, de nem emelte. Amennyiben az alapfizetés s a korpótlék nagy utánjárás és lelket emésztő munka útján emelkedett, fokozatosabb mértékben emelkedett a minden irányban beállt s az állandóság jellegét mutató

drágaság. Tehát a tanító fizetése most nem nagyobb, mint volt annak előtte.

Dacára ennek, egyesületeink tanító-sága e csekély fizetésből megadóztatta önönmagát anyagi helyzetét jóval túlszárnyaló összeggel, sőt az ugynevezett gazdálkodó tanítók a hivatalos „Tanítók Háza“ adóján kívül önkéntes adakozásra, amely permanens jelleggel fog birni, határozta el magát. Úgy tanítók — kik itt laknak Léván, kik tehát közvetlenül a „Tanítók Házának“ anyagilag semmi hasznát sem látják, kik a felügyeletet fogják csak e gyönyörű kulturális intézmény fölött gyakorolni, állvetve a tanítóképző intézet igazán filantropikusan gondolkodó igazgatójával és tanári karával, szivből lelkesedéssel ajánlották fel tetemes anyagi hozzájárulásukat s a keresztül vitel óriási nagy terhét.

Oly vidéki tanítók, kiknek gyermekeik nincsenek, vagy ha vannak, de már ez intézményt igénybe nem veszik egyhangu lelkesedéssel tették és teszik le filléreiket e köznevelődési intézmény oltárára.

Önökhöz fordulok tehát nagy közönség, s kérve kérem, támogassák e két szomszédos vármegye tanítóinak igaz, szent ügyét, mert ekkor saját gyermekeik ügyét támogatják. Az a tanítótság, mely eddig is megtette minden irányban szent kötelességét, hatványozott mértékben fogja ezt gyakorolni, mert látja, hogy a társadalom nem hátatlan irányában.

Bányai Ferenc.

A magyar nyelv és a választási reform.

Ezen a magyar nemzetet beláthatatlan mértékben érintő kérdés van most napirenden. Nehéz a döntés, mert egyrészt a választói jog kiterjesztése, az emberi jogok alapján el nem kerülhető, másrészt azonban nem engedhetjük, hogy egy hasznos törvény keretében üssük agyon minden időre a szuverén magyar államot. Erről a nagyfontosságú kérdéstről Balogh Ernő képviselő egy röpiratot adott ki, mely magyar szivből ered, és a mely lelket megrázó igazsággal követeli, hogy a magyar nyelv bírása nélkül itt, Magyarországon senkinek politikai jogot ne adjunk. Látjuk, hogy mily veszedelmeket zudított ránk a lojalisan ostoba nemzetiségi törvény, vigyázzunk, hogy egy újabb ilyen törvénnyel ne ássuk meg a magyar nemzeti állam sírját még annak megszületése előtt. A megszivlelendő röpiratból a következőket emeljük ki:

Nemzeti nyelvek nélkül nincsenek nemzetek.

A nemzetnek minden pszichikai értékei a nyelvben nyilvánulnak. Bármit tanít, bármit épít, bármennyire nagyok a tudósai, írói, bármennyire hatalmas a gazdasági fel-

lendülése, tökéletes az ipara és bármennyire humanus és gazdag és bármennyire önteláldozó hős volna a francia nemzet — ha Franciaországban németül beszélne, írna minden telivér francia — a francia nemzetéről nem beszélhetne senki.

A nemzetiségi törvénynek alapja a nemzetiségi nyelvek használhatási jogában fekszik — ez pedig annyit jelent, hogy bizonyos területeken lemondunk a magyar nemzet nyelvének szuverenitásáról — *pedig azon a területeken, a hol Magyarország fekszik — mi magyarok uralkodunk.*

Amerika! A szabad Amerikában fejlődött ki a politikai egyenjogúság, a társadalmi egyenlőség a legtökéletesebben. És mégis, a politikai jogok gyakorlásának lehetősége minden kénszerítő törvényes intézkedés nélkül — az angol nyelvhez van kötve, a mennyiben ott képtelenség arra még csak gondolni is, hogy valaki az angol nyelv tudása nélkül politikai jogokat gyakorolhasson.

Azok a tarkán egymás mellett és egymás között élő angolok, spanyolok, franciák, németek, hollandusok, kínaiak, magyarok, oláhok, tótok, autochten indiánok és négerok csak a szuverén angol nyelven gyakorolhatnak politikai jogokat! És ezt természetesen találja minden normalisan gondolkodó ember és természetesen találja mi magyarok is — a mikor Amerikáról van szó.

És mi? 1868-ban meghoztuk a nemzetiségi törvényt, a mely még mindég érvényben van!

Amerikában, a szabad Amerikában senkinek sem jutott eszébe nemzetiségi törvényt hozni.

Most nemcsakára az általános választói jogról szóló törvényjavaslat kerül a parlament elé. Bizonyos, hogy ez a törvény, a mi politikai életünk vérkeringését lényegesen élénkíteni fogja és bizonyos az is, hogy már az első választás után a parlamentünk más pszichológiai képet fog mutatni, mint az eddigié. Hogy milyet, arról még csak sejtelve sem lehet senkinek. Új és jórészt ismeretlen gondolkozású emberek nyernek befolyást a tömegre és új és ismeretlen politikai pártállású férfiak kerülnek, mint a nemzet képviselői a parlamentbe. A meghozandó általános választói jogról szóló törvénynek azonban szemben a nemzetiségi törvénnyel, határozottan és világosan ki kell fejeznie azt a tényt, hogy Magyarországon a magyar nemzet dominál, s hogy Magyarországon csak azoknak az embereknek lehet politikai szerepük, a kik érzelmi szolidaritásban vannak a magyar nemzettel, a kik nem ellenségei, hanem barátjai a magyar nemzetnek.

Mindenki, a ki nem született magyarnak, bizonyítékát adhatja a velünk szolidáris hazafias érzületének azzal, hogy *tőle telhetőleg megtanulja a magyar nyelvet.*

Nem arról van szó, hogy est máától holnapra megtanulja, de egy generációra való idő múlva mindenki megtanulhatja annyira, hogy hazafias érzületének bizonyítékát adhatja. És ez egyelőre elég.

Csak annak a magyar honpolgárnak szabad politikai jogokat adni — a ki a magyar nemzet, a magyar nyelv iránt való érdeklődésének, szimpatiajának kétségbe vonható tanujelét adta.

Feltétlenül szükséges, hogy az új törvényben kifejezésre kell juttatni a magyar nyelv uralmát és reparálni kell azt a hibát, a melyet nyilván a kénszerhelyzet nyomása alatt, a nemzetiségi törvény életbe léptetésével elkövettünk.

Ez a propositio első tekintetre szinte kivihetetlennek látszik azok előtt, a kik minden politikai intézkedéstől, mely szokatlan reformot tartalmaz, félnek és néha meglepően gazdag színekben festik le az aggodalmakat és a politikaiból caesség, a politikai mérséklet szent nevében eimjűkben felidéznek mindenféle rémlátományokat, veszedelmeket.

Az általános választói jognak törvénybe iktatása, a mi legbelsőbb ügyünk és ez a kérdés nincsen összefüggésben sem külügyi kérdésekkel, sem azokkal a kérdésekkel, a melyek az Ausztriával való közös ügyeinket érinthetnek és így ezekről az oldalokról nehézségeket talán csak nem várhatunk.

Idehaza pedig ennek a kérdésnek az eldöntése tisztán a parlament elhatározásától függ.

A propositio a következő:

I.

Választó képességgel bír az a férfi, a ki magyar állampolgár stb. stb. és a ki magyarul ért.

II.

Mindazon választók, a kik jelen törvény hatályba lépte előtt valamely választó névjegyzékbe fel voltak veve, szavazati joggal bírnak, tekintet nélkül arra, hogy magyarul értenek e vagy sem.

III.

A jelen törvény alapján készítenő választó névjegyzék összeállításakor, a kiküldött bizottság személyes tapasztalat, vagy köztudomású tények, vagy más elfogadható bizonyítékok alapján állapítja meg, hogy a jegyzékbe felveendő egyén ért e magyarul. A ki magyarul nem ért, a választó névjegyzékbe fel nem vehető.

A bizottság határozata ellen jogorvoslatnak van helye.

Ennek a programnak lényeges, sőt döntő segítő térsza az 1907. évi XXVII. t.-cz. a népiskolai törvény, mely a nemzetiségi iskolák fentartóinak is meghagyja, hogy a magyar nyelvet taníttassák. Ha ezt a törvényt lelkiismeretes pontossággal végrehajtják, harmincz év múlva nem lesz Magyarországon férfi, a ki ne értene magyarul.

A fentebb formulázott program még nem jelenti azt, hogy a különböző nemzetiségek megmagyarosittassanak; mindössze azt követeljük minden magyar állampolgártól, a ki Magyarországon politikai életében bármilyen szerephez akar jutni, hogy magyarul értesen!

Am ha valakinek tetszik, érzésben emelkedjék fölül a nemzeti élet korlátain és emelkedjék föl a nemzetköziség ma még labilis régióiba, de a ki ebben az országban nem akarja elismerni a magyar nemzet, a magyar nyelv szuverenitását, az az idegen a mi ellenségünk és mi annak, a mi politikai életünkbe való beavatkozási jogot nem adhatunk.

A nemzetiségi törvény álláspontján valaki fölvehetné azt a kérdést, hogy igazságos volna-e a politikai jogok gyakorlásának czimén az idegen ajku nemzetiségekhez tartozó honpolgárokat arra kénszeríteni, hogy az uralkodó többség nyelvét, a magyar nyelvet megtanulja.

Ha politikai érdekekről van szó csak egyféle igazságról lehet beszélni: a politikai igazságról.

A politikában az ugynevezett méltányosság, ha a méltányos felet bármiféle kár éri, hazugság. A politikai kérdéseket csak a politikai czélszerűség és a politikai lehetőség szempontjából lehet és szabad megítélni. A politikai czélszerűség egyenértékű az észszerűséggel, a lehetőség pedig egyenlő a hatalommal, az erővel.

A politikai méltányosságról csak az álmódzó humanisták, a politikai költők vagy a politikai hipokriták, a csalók beszélnek. Persze ezek politikusoknak nem politikusok és költőknek meg nem költők és a legjobb esetben ravasz politikusoknak látszanak, holott nem azok. Egy ilyen költő-politikus képes kijelenteni, hogy Bismarck herceg nem cselekedett szépen, midőn Elzászt elfoglalta a németiség számára. Az angolok pedig barbárok, és nem méltányosak, hogy Indiából gazdagodnak és hogy a tengeren csak ők akarnak uralkodni!

Nekünk is azt mondhatják némely költő vagy ravasznak látszó politikusok, hogy nem szép, ha mi a nemzetiségektől azt követeljük, hogy ha a mi politikai kérdéseinkbe akarnak avatkozni, tanujanak meg magyarul.

De hát törődött valaha egy ép, erős politika azzal, hogy a hamis humanistáknak mi tetszik, mi nem.

A skót nemzet, pedig független királyság volt valamikor, már századok óta az angol nemzethez kötött és az angol nyelv jegyében él, és a mellett Burns Róbert gyönyörű költeményeket írt skót nyelven!

A hármaskirályság elnevezés mint történelmi emlék ma is használatos, holott csak egy, az angol királyság él és virágzik ma is.

Az irek elégedetlensége és elszakadási törekvései ma is napirenden vannak, és az angolok zsarnokságát ma is elítélik a költő-politikusok, de azért az angol nemzet megy a maga útjain és bizik az erősségében és nem törődik semmivel!

És mi?

Magyarországon mindig a magyar nemzet uralkodott. *Itt soha nem voltak román, tót és szerb királyságok — a mi idegen nyelvű népeink legnagyobb része bevándorlott nép, — és minékünk ne lenne meg az a jogunk, az a kötelességünk önmagunk iránt, hogy a mi bevándorlott nemzetiségeinktől megkövetelhesük, hogy — minden egyéb szabadságaik mellett, a mi a vallásukat, nyelvemvelési érdekeiket, szokásaikat illeti — ha a politikai életünkben akarnak részt venni, a mi nyelvünket megértsék?*

A humanista-politikusok minden titakozása, fajvesztékése dacára követelnünk kell, hogy a politikai életünkben csak azok a honpolgárok vehessenek részt, a kik a magyar nyelv elsajátításával kétségbevonhatlan tanujelét adták a szolidaritásnak, mellyel velünk együtt élni akarnak!

Mi magyarok büszkék vagyunk a mi hazánkra, szeretjük azt minden hibáival, szegénységével és minden pompájával és minden szépségével. És mit szeretnek itt a nemzetiségeink? Semmit! A mi alkotásainkat idegen alkotásoknak érzik, noha az ő javukra is teremtettük őket. Ő nekik nincsenek és nem is lehetnek alkotásaik, mert kevesen vannak, közénk szórva élnek és mert hozzájuk képest szegények. Mit szeretnek hát? Az agitátorok szeretik álmaikat, hogy miért, azt ők tudják. A szétszórva élő nép? A népek mindegy. A nép, a szétszórva élő nép csak boldogulni szeret.

Am érezenek a hogy akarnak, am boldoguljanak a hogy tudnak — noha azt szeretném, hogy ők velünk egy sorban boldoguljanak, — de határozottan megkövetelem minden idegen anyanyelvű állampolgártól, hogy *midőn politikai jogokat akar gyakorolni, magyarul tudjon.*

Ha nem akar tudni, elégedjék meg azzal, hogy ebben az országban megélhet, hogy a

magyar állam az ő vagyoni és erkölcsi javait minden idegensége mellett védi és hogy a munkája révén részese lehet azoknak a vagyoni javaknak, a melyek őt munkája arányában megilletik.

A Bars megyei ált. tanítóegyesület —

mult közgyűléséről a „Léva Óralló“-ban megjelent referátát illetőleg Kriek Jenő tanítóképző intézeti tanár annak kijelentésére kér fel bennünket, hogy nevezett lap a vitában való érvelését nem helyesen közzétette. A középiskolának mint a tanítóképzők egyik előkészítőjének kérdése nem az előadó fejtegetéseinek során került szónyegre, hanem egyik hozzászólás révén. Ezzel kapcsolatban jelezte azt a nézetét, hogy a tanítói képesítést ő nem kötné a középiskolai érettséghez. A középiskolának, nevezetesen a gimnáziumnak ezidőig nem volt még a maga történelmileg kijelölt útja, a mi a speciális, realisabb cölörra nem lehet tekintettel, a mit az mutat, hogy 60-70 próbálkozó közül gyakran alig habilitál 8-10 tanulót a főiskolákra. A kezdők és végzők eme arányszámai szerint abiturientiáival kontingentiáit sem tudná a kontemplatív tanítóképző-akadémiákat. Egyébként a jövő tanítóképzésének a teljes mérvű középiskolai végzettségre való alapítását azért sem tartaná helyesnek, mivel a középiskola maga is reformáció előtt áll; a human- és reál-tárgyak érvényesülésének harca, a mult tradíciója és a jövőnek kívánásai erősen recsegtetik ezen tisztos multu iskolafajunk derekát. Egy még nem ismert új iskolafajra fel volna ráépíteni a még újabb tanítói akadémiát. Ezáltal csak megszorítottan az azon hézagok száma, melyek közoktatásunk rendszerében amúgy is megvannak. — Ennyit mondott és nem többet. A középiskolai oktatást „korhadt“ rendszernek nem minősítette, sőt elismerte annak mind mai napig való ama jótékony hatását, melyet közéletünkre gyakorol.

— A fentebbi helyreigazítás lapunk előző számából technikai okok miatt maradt ki. — Szerk.

A legaldásosabb jótékony egyesület.

A fővárosban József utcában a közel multban több mint fél milliót érő szép három emeletes palota épült: a „Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj egyesületének“ központi háza. A földzinti helyiségekben zavartalan csendben, hangya szorgalommal munkálkodik az egylet központi vezetősége, óriási munkát végeznek; figyelmük kiterjed az egész országra: 190 vidéki főközponttá és 60 ezer fizető tagra. 15 éven keresztül virágzik és egyre fejlődik ezen egylet. melyet 1893-ban 100 lelkes magyar munkás létesített. Bizonyára ez a tudat érlelte meg lelkükben a nemes eszmét, hogy hazánkban a társadalom nagy tömege: a kis iparosok, a kereskedők, a munkások, a napszámosok nincsenek törvényileg biztosítva a rokkantság és aggkor idejére. Pedig ép ezek élnek a legmotosabb körülmények között: vagyont örökségükre alig gyűjthetnek, keserves munkájukkal ép a mindennapit tudják megkeresni, s ha majdan elgyengülve megrokkannak; nélkülözni kénytelenek. E bajon segíteni kíván a Rokkant egylet, mely célul tűzte ki maga elé, hogy a munkások filléretű tökéit gyűjtve, állandó segélyben részesítse az idő előtt szakmájukban munkaképtelenné vált szerény keresetű ember-társait a nyugdíjjal lássa el az előregedett munkásokat.

A fillérekéből 15 év alatt három és fél millió korona vagyon gyűlt össze, mely állami értékpapirokban, ingatlanban van elhelyezve. 1903-ban kezdtek meg a segélyezést, azóta 266 rokkant tagnak, 72 arvának 119 özvegynek kifizettek összesen: 210.147 kor. 87 fillért. Elmondhatjuk, hogy ezen egyesület tisztán a frlebaráti szeretetet szolgálja.

Nincs is a világon még egy oly nyugdíjintézmény, mely heti 20-24 illetve 30 fillér tagsági díj mellett esetleg már 10 év múlva is rokkantság esetén évi 437 kor., 509 kor. illetve 618 korona segélyt biztosíthatna tagjainak. Az elhalt nyugdíjra joga-

sult tag árvairól sem feledkezik meg, 14 éves korukig neveltetési járulékból részesíti őket. Az özvegyeknek segélyt, vagy végkielégítést nyújt. Célja nem az, a mi a legtöbb biztosító társulaté, hogy a milliókat összehalmozza, s a tőke kamataiból ossza a morzákat, hanem hogy a munkást a koldulástól megóvja s az irgalmasságot gyakorolja.

Városunkban már 5 éve áll fenn a 78. vidéki főközpont, jelenleg 140 a tagok száma. Késsé sajnálatos dolog az, hogy közel 10 ezer lakossal bíró városban, a hol az iparos osztály annyira képviselve van, mint Léva: csak 140 lett eddig ezen áldáson működő Nyugdíj intézet tagjává, s csak száznegyvenen látták eddig szükségesnek biztosítani önmaguk és családjuk jövőjét.

Ezt az egyletet melegen ajánlom helybeli iparosaink és munkásaink figyelmébe. A beírási díj: 1 kor. 20 fillér. A heti 20-30 fillér tagdíjat mindenki könnyű szerrel megfizetheti.

Iratkozzék be az egyesületbe minden iparos, kereskedő, segéd, tanoncz, tisztviselő, napszámos, hivatalszolga. Orvosi vizsgálat és körülmények nélkül fölvehető mindenki, kinek valamely meghatározott foglalkozása van; nők is beléphetnek kivétel nélkül, s így nem kell aggódniok, jövőjük miatt ha betegség, vagy talcsat éri őket. A tagdíjakat külön pénzbeszedő gyűjti minden hol végén, de előre hosszabb időre is lehet fizetni. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál.

Kaveggia Kálmán
egyleti titkár.

Különlélek.

— **Városi közgyűlés.** Léva r. t. városi képviselőtestülete március hó 31-ik napján a városi színház nagytermében évenyegyes rendes közgyűlést tartott *Bódogh Lajos* polgármester elnöklété alatt. — A polgármester bejelenti, hogy márc. hó 26. és 27-ik napján tartott pénztárvizsgálat eredményeképen a házipénztárban találtatott 4646 kor. 26 fill., az adó pénztárban 2417 kor. 69 fill.; a gyámpénztárban 556 kor. 73 fill.; — készpénzbeli hiány nem merült fel, de a gyámpénztári értékeknel 81 kor. 97 fillér hiány mutatkozott, — mely külömbözet a *Babuschek* Gusztáv számvévo által elővetett hibán és tévedésen alapul a vizsgálat óta azon hibák nagyrészére *Stern Sándor* helyettes számvévo már rea akadt, — s azok utólag helyre fognak hozatni. — Bejelenti a polgármester, hogy a számvévo a mult 1907 évről teendőiben nagy hanyagságot és hátramaradást tanúsított, — nevezetesen az 1907 évi vármegyei pótdódot a január hóban hozzá intézett meghagyás daczára sem vette ki s a folyó évben majdnem naponként beszámíthatatlan állapotban volt, e miatt sok hibát is csinált, migsem március 21-én betegét jelentett. — Munkára tehetetlen állapotát a t. orvos is igazolja. — Miért hátralekjai földolgozására pénzes munkaerőt kér alkalmaztatni. — A közgyűlés a tanács javaslata alapján a számvévo hátralekös megyei pótdódot kivétési munálatai — esetleg egyebek — földolgozására a polgármester által ajánlott *Madarász Ödön* számtisztet naponként 3 órai — hivatalos időn tül — munkára havi 90 korona c. díjért 1908 ápril. 1-től alkalmazza. — A polgármester javaslatát az Oroszlán fogadó ideiglenes hasznosítására a közgyűlés elfogadta. E szerint a jelenlegi bérlő mindaddig ott marad, míg a lebontás el nem következik, a városnak kététi fölmondási ideje van. — Polgármester előadja az *Oroszlán* fogadó helyén elhelyezendő városi szálloda, kávéház, színház és üzleti helyiségek fölépítésének ügyében eddig tett lépéseket, — reá mutat arra, hogy az egyetlen szálloda az *Oroszlán* fogadó százados épülete a mi viszonyoknak meg nem felelően, miután azt annak tulajdonosa újból építeni nem volt hajlandó, Léva r. t. város közönsége, hogy e vidék nagy forgalmát kielégíthesse s így Léva városa érdekének s a város fölvirágoztatása ügyének szolgáljon: 95000 korona összegért kénytelen volt

megvenni az épületet. — Megjegyzendő, hogy azon vételárnak kétszeresét megéri a 928 négyzetöölány terület, mert a piac-terén van s így a város legérdekesebb részén fekszik. — Ezen területen egy modern városi-szálloda, kávéház, színház és vígadó fölépítését vette tervebe a képviselőtestület, mert erre tervekét készítettett s annak a mult évbni megvalósítása csak az akkor fenállott súlyos pénzügyi viszonyok miatt szesvedett eddig haasztást. — Most azonban a világpiac pénzügyi helyzetében javulás állott be, mert a városnak ez és egyéb elhalasztott tervei megvalósíthatók lesznek. — E végből a fogadó-építés ügyét is a kiküldött 15-ös Bizottság újra tárgyalás alá vévén, az építés kivételére a *Téliker* jelű új tervet ajánlta elfogadására; s snak fölépítése 350.000 koronányi összeget igényel, hogy pedig annak jövedelme iránt a végleges határozat előtt tisztába föhessen a képviselőtestület, ezért a bérleti ajánlatok beszerzésére a polgármester utján hirdetményt tett közzé, melynek alapján az ajánlatok ápril. 30-ig nyújtandók bs. — Ezután bemutatja és egész terjedelmében fölolvassa az irásba tett hirdetményt, melyben az építési vállalkozók ajánlatai beszerzésére versenytárgyalást javasol összehívatni s 1908 Május 3-ig a munkálatok biztosítására ajánlatokat indítványoz beszereszteni. — A 15-ös Bizottságnak folyó évi Márcziu 12-én és 30-án fölvetett jkönyveiben foglalt javaslatokat a polgármester bemutatta és előterjesztette, meyeiket a közgyűlés elfogadott. — Ezek után a polgármester fölso-rolt a városnak ez idő szerint tervben levő alkotásai és építkezéseire s beruházásaira szükséges összegeket s azokat a következőkben irányozza elő: — 1.) Fogadó épület és telek vételárának és kamatainak kiegyenlítésére szükséges 100,000 kor. 2.) annak építési költségei 350,000 kor. 3.) a főgimnázium épületének kibővítése és a tornacsarnok fölépítése 60,000 kor. 4.) A *Kherndl* Máriától megvett szautóöld vételára kiegyenlítésére szükséges 40,000 kor. 5.) A marha-vásártér kibővítésére veendő területek árának kiifizetésére 30,000 kor. 6.) A Simor-utca és kapuközi földalatti csatornák létesítésére 20,000 kor. 7.) A tisztviselő nyugdíj alap megalkotására esetleg az új vágóhíd felépítésére 50,000 kor. 8.) Városi gőzfürdő építésére 50,000 kor. Ezek összege: 700,000 kor. a.) Ezen töke után — míg a beruházások jövedelmezhetnek — kamat és 1½ évi törlesztésre 5%-kal szükséges 52,500 kor. b.) a 700,000 kor. után árfolyam veszteség 42,000 kor. c.) költségekre és illetékre kiadás 5,500 kor. Összes új szükséglet: 800,000 kor. — Ha ezen 800,000 korona kölcsönt 50 éves törlesztésre veszi föl a város, úgy 5% kamat és tőke törlesztést számítva évenként 40,000 korona új kiadása leend a házi pénztárnak, — ezen 40,000 korona fedezésére azonban a következő új jövedelmek irányozhatók elő: I. Vendégfogadó, kávéház, szálló stb. 5 új üzlet és omeleti 3 lakás évi bére 25,000 korona. II. A főgimnáziumi alap önmaga fedezi az 5% évi törlesztést. 3000 kor. III. A *Kherndl* földből csupán az annak kis részét tevő homokbánya évi jövedelme 200 kor. IV. A vásártér kibővítés által előálló helypénz jövedelem többlet 1500 korona. V. A gőzfürdő évi jövedelme tehető 2500 koronára. VI. A tisztviselői nyugdíj alap nem költetik el, az mindig kamatoz 2000 koronát. Összes új jövedelem: 39,000 korona. — Tehát ezen 50 éves 5%-os törlesztéses kölcsön mellett is csak évi 1000 koronával lenne az első években pótlándó ezen új beruházás. — Azonban ha sikerülne a városnak 75 évre p. o. 4%-os törlesztéses kölcsönt felvenni, akkor a 800,000 korona 32,000 koronával törleszhető évenként, — így ily pénzművelet évenként 7000 koronával tenné a kölcsönt olcsóbbá, ami már haszon lenne a városra, mert azon beruházások 32,000 koronánál nagyobb évi jövedelmet fognak hozni, — ezért indítványozza a polgármester a 800,000 koronának 75 évre lendő fölvetelét. — A városnak jelenleg van a *Magyar Jelszóló Hitelbanknál* 575,000 koronás tartozása 50 éves 488% törlesztés

mellett, ami évi 28060 korona évi kiadást okoz a házipénztárnak, — ha ezen 50 éves kölcsönt a város 75 éves törlesztésére convertálható 4% mellett, akkor 23,000 korona lenne az évi törlesztési kiadás s ezzel a házi pénztár évenként 5060 koronát takarítana meg. — Tekintve azt, hogy a mai nemzedék a 40--50 év múlva élő utódoknak most milliókat szerez s azoknak tenyerébe az mint tiszta és jüvedelmező vagyon fog ingyen hullani, míg a most élő nemzedék azok megszerzéséhez csak nagy küzdelmek és áldozatok árán juthat, — ezért a magunk könnyebbitése és a város most élő polgárai terhének könnyítése is azt javasolja, hogy a teher egy kis részét hárítsa át a jövő nemzedékre is, — ezért a polgármester indítványozza, hogy az 575 ezer koronás kölcsön convertálása és 75 éves kölcsönre átválttatása szintén rendeltessék el. — Mire a képviselőtestület egyhangul a következő határozatot hozta: Léva r. t. város képviselőtestülete a polgármester indítványát és a 15-ös Bizottság javaslatait egyhangul elfogadva, — határozatilag kimondja, hogy a fent elsorolt új intézmények létesíthetése a *Magyar Jel-szóló Hitelbank*-tól 800,000 korona új kölcsön főlvétele, valamint a mostani 575,000 koronás tartozásának hosszabb — például 75 éves — lejáratu kölcsönre való átválttatása és előnyös convertálása iránt tárgyalásokba bocsátkozik s ezek keresztül vitelére *Bódogh Lajos* polgármestert felhatalmazza és ennek foganatosítására öt Budapestre kiküldi. — A városi szálloda bérletére vonatkozólag kibocsátott hirdetményre vonatkozó eljárás a képviselőtestület magáévá tette és a fölépítésre vonatkozó versenytárgyalási hirdetményt kibocsátja és közhírré tétetni rendeli. — Ajánlatok fölbontására határidőt 1908 évi május hó 4-ik napjának d. u. 3 óráját kitűzi s arra a polgármester elnöksége alatti 15-ös bizottságot kiküldi, azt az összes eljárással megbizva s az építkezés körül fölmerülő minden részletes intézkedésekkel teljhatalmúlag felhatalmazza. — Egyuttal elrendelte a közgyűlés, hogy a városi vígadó építése esetén a régi épület anyagai árveresen értékesíttessenek, addig is bérletileg hasznosíttassék, az építés alatt pedig egy ideiglenes helyiségben az ital- és élelmiszeri jog gyakoroltassék. — Az 1909-ik évi esküdtök lajstromának összeállítására a polgármester elnöksége alatt dr. *Klein Jakab* és *Szemerédy Lajos* tagokból álló bizottság küldendő ki. — A vásártér kibővítése véget megkezdendő területre vonatkozó érdemleges tárgyalás — mivel a közgyűlésen a kellő számú képviselőtestületi tagok nem voltak jelen, — május hó 7-ére 3-ik határidőtűzött ki. Felolvasatott ide vonatkozólag az uradalomnak, mint a plébániai javadalom kezurának feltételeit tartalmazó átirat. E szerint a megvásárolandó terület vételárát ölenként 5 koronában állapítja meg; a vételárból elsősorban helyreállítandó a plébániai major; a fennmaradó rész a mindenkori plébános javára kamatozás céljából tőkésítendő. — Tudomásul vette a közgyűlés, hogy *Szauer Izidor* képviselőtestületi tag jogát megbíbotja: *Szauer Mór* fogja gyakorolni. — Tárgyaltatt a helybeli meszások kérése az iránt, hogy a vágatási díjak leszállítottassanak. A közgyűlés a tanács javaslata alapján a kérelmet elutasította azaz az indokolással, hogy az amugy is csekély díjak nem fedezik a vágóhíddal és vágatással összefüggő összes kiadásokat, különben is az új vágóhid felépítésének szüksége magasabb vágatási díjakat fog maga után vonni. — A kőrmöcbányai siketnéma-intézet kérelme állandó városi segély iránt — tekintettel Léva városnak a jelenben felmerülő, nagy kötségrebe kerülő befektetései — tudomásul vétetett. — Az időközben beérkezett sürgős ügyek czimén tárgyalás alá került a Kálnai utca új irányvonalának megállapítása. Ez azért vált szükségessé, mert *Dekay László* házépítési engedélyt kért a Kálnai utcában. A közgyűlés elfogadta a városi mérnök javaslatát, mely szerint a Kálnai utca baloldala — kifelé menet — a vasúthoz vezető gyalogjáró irányvonaláig kiépíttessék, mivel az ottani

köztér befásításra, sétatér létesítésére nem alkalmas, mert minden házhöz kocsibejáratát fenn kellene tartani; ezért a keramit utól 45 méternyi távolságon túl a város a közteret a házirtokosoknak házépítési célokra □ méterenként 3 korona árban átengedi. A mérsékelt árszabás azt okozza, hogy az illető telektulajdonosoknak az építés illetőleg házkibővítés lehetővé tétessék. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— Megyebizottságitag-választás

Léván. A Léván üresedésben levő egy megyebizottsági tagsági helyet f. hó 2-án töltötte be Léva város közönsége. A választást előzőleg márc. hó 29-én a városháza nagytermében jelölő értekezlet volt, melyen a nagyszobában megjelent választók előtt Dr. *Kmosch Béla* választókerületünk képviselőjét, ifj. *Madarász Józsefet* ajánlotta jelöltnek, arra kérévén a választókat, hogy a képviselő érdemeinek elismerése, és bizalmunk kifejezése céljából egyetértőleg járjanak el. A megjelentek az indítványt egyhangú lelkesedéssel fogadták el. — A választást reggel 9 órakor nyitotta meg *Báthy László* elnök. A szavazók csak a déli órákban jelentkeztek sűrűbben, ekkor t. i. az értelmiséghez tartozók szavaztak, ez alkalommal még nem tapasztalt nagy számmal, míg az iparosság nagy része vásáron volt, a földbirtokos polgárok pedig a sürgős tavasszi munkával levén elfoglalva, a szavazáson részt nem vehettek. Különbösen is az eredmény kétséges nem lehetett. D. u. pontban 4 órakor kezdte meg az elnök a szavazatok összeszámolását, mely szerint beadatok összesen 135 szavazat, ebből 134-et kapott itt. *Madarász József* képviselőnk, s így ő lett Barsvármegye törvényhatósági bizottságának lévai választott tagja.

— **Főigazgatói látogatás.** Mult számunkban jeleztük, hogy *Pirchala Imre* tanker. kir. főigazgató városunkba érkezett. Hivatalos látogatását tartotta meg a helybeli piarista főgimnáziumban március 27 — 31-ig. Megtekintett és megvizsgált mindent, meghallgatta a tanulók feleleteit, megfigyelte egy külső mint intézeti viselkedésüket. A látogatás befejezése után tartott tanácskozáson előadta tapasztalatait, észrevételeit s általában megelégedését fejezte ki a gimnázium működése fölött. Azután áttérve a gimnáziumi épületre, s omoruan konstatálta, hogy még most sincs tornaterem, hogy az épület kibővítésének ügye oly soká elhúzódik. A gimnáziumi épület most már teljesen elégtelen egy a tanszerek elhelyezésére, mint az összes tanuló befogadására. Az illetékes iskolafentartó kötelessége az ügyet mielőbb megoldani, hogy a tanúgy ne szenvedjen. A miniszteriumban — értesítés szerint — már aláírták a gimnázium fenntartására vonatkozó szerződést, tehát az építkezés most már csak a mult évi január hóban beterjesztett építési terv és kötségvétés elfogadásától függ. A főigazgató a tanácskozás végén szívesen elbucuzott a tanári testülettől, melynek nevében a gimnáziumi igazgató a főigazgató érdemes működéséről ísten áldását kérte, hogy a pozsonyi tankerület tanúgyét minél jobban felvirágoztathassa.

— **A plébánia-templom** ismét egy értékes átalakítással szépült. A szentély eddigi költap-alapzata a legfinomabb és művészi kiviteletű cementlapokkal borított, ami egy gyönyörű szőnyeg benyomását kelti a szemlélőben. Ezen legújabb értékes renoválás *Thurbózy M. Kornél*, az irlalmas rend magyarországi főnökének nemeslelkűségét dicséri, aki szívesen viselte az átalakítás nagy összegű költségeit azon templom díszítésére, melyben a keresztesség szentségében részesült.

— **Ismeretterjesztő előadás.** A Kath. Körsben március 29-én *Kriek Jenő* képzőintézet tanár tartott igen szép számú

hallgatóság előtt előadást az emberi életjelenségekről, érve a testi és szellemi erőök egybehangzó működését. Oly ága ez az ismereteknek, mely általában a középosztályánál, de még a tanultabb körökben is — fontoságának dacára — valóságos terra ignota, de a tudós pszichiater bebizonyította, hogy lehet azt is vonzó és érdekes módon bevilágítani. A végig növekvő érdeklődéssel hallgatót előadás után *Bozóky Juliska* szavalt megható érzelmességgel egy szép hosszú költeményt a hit csodátevő erejéről, végül *Grabecz Nándor* és *Berki István* tanítónövendékek művészi hegedű- és zongorajátéka gyönyörködtette a közönséget.

— **Igazgatói értekezlet.** A pozsonyi tankerület középiskolai igazgatói az elmúlt héten tartották meg első kerületi értekezletüket. Megjelentek ott *Polikei K.* pozsonyi kir. kath-gimn. *Hirschmann Ivcsuti*, *Albert I.* reáliskolai igazgatók, továbbá *Kopcsay* ezakolczi, *Pálmai* szentgyörgyi, *Rózsahegy* privigyei, *Schweighoffer* trencsényi, *Horvát V.* nyitrai, *Cserhelyi* lévai, *Finta* érsekvári gimnáziumi és *Bricsovsky* zsolnai, *Altmann* vágújhelyi reáliskolai igazgatók. — Tárgyaltak nevelés-tanításügyi kérdések és adminisztrációs dolgok felett, ugyint a tanulók egyéniségének megismerése, a tanácskozások, osztályozás, vizsgálatok stb. fölött. Ha a többi kerület is hasonlóképpen nyilatkozik, úgy az évvégi vizsgálatokat eltörlék. (Ezen évben még nem, tehát jó lesz a vizsgálatokra készülni.)

— **Gyászrovat.** *Juhász László*, Léva város volt pénztárosa folyó hó 4-én 62 éves korában meghalt. Temetése ma délután lesz.

Az okoszerű gazdálkodás terjesztése a célja azon előadásoknak, melyeket a földmívelésügyi kormány megbízásából a tanítóképzőkhöz beosztott gazdasági szaktanárok tartanak a tél folyamán a kisgazdák számára. Igen derék munkát végez e tekintetben *Bencze Imre* lévai gazd. szaktanár, aki már a tél községeket is bevonja a gazdasági előadások körébe s általában nagyarányú munkásságot fejt ki az okos gazdálkodás megkedveltetése céljából. A mult héten *Léván*, *Zselizlen*, *Törén* és *Verebélyen* próbákban *chilissálmotom* szórattat egyes kisgazdák őszi vetésein, ami egyedül alkalmas az elmaradt őszi vetések megjavítására, amint ezt előzőleg egy a Barsban köztölt kimerítő cikkében ismertette. A jövő hónapban a fönt említett helyeken ugyancsak kisgazdák telkein *mint-trágyatelepeket* felállítanak, aminek a költségeket a földm. minisztertől eszközölte ki. A baramegyei kisgazdák, ha akarnak, és hisszük, hogy igen, most nagyon sok életrevaló, okos dolgot tanulhatnak.

— **Kitüntetés.** *Bányai Jakab* nagybecskereki állami igazgató a magyar tudományos akadémia nyilvános ülésén ritka kitüntetésben részesítette, ugyanis neki ítélte oda tekintettel pedagógiai működésére s beadott jelzés pályamunkájára a „Wodiáner” főle akadémiai pályadíjat, mely neki f. hó 27-én az akadémiai díszülésen a többi pályadíjat nyertesek között nagy ünnepegy keretében lesz átadva. A kitüntetett nagy pedagógus a helyben működő *Bányai Ferenc* tanítónak testvérbátyja.

— **A lévai ö. tűzoltó egylet** folyó évi április hó 12-én délután 2 órakor a városház termében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya: 1. A márczius hó 22-én tartott közgyűlésből kifolyólag a szegély felosztása iránt határozat hozatal. 2. Ez évi költségvetés módosítása.

— **Eljegyzések.** *Kiss István* többli földbirtokos eljegyezze *Syllaba Gizella* kisasszonyt, *Syllaba Ferenc* lévai uradalmi erdőgazda leányát. — *Csedler József* gyertyánfai körjegyző eljegyezze *Kovács Annuska* urhölgyet *Madarasaljáról*.

— **Cselédnevelés.** Legutóbb hírt adtunk arról, hogy *Dr. Ruffy Pál* miniszteri tanácsos a „Gyermekmenhelyek” országos főfelügyelője virágvasárnapján városunkba érkezik. Nagy horderővel bir a gyermekvédelem e derék bajnokának előadása majd, mert Barsvármegye alsó részén az egy gyermek rendszer következtében szorgalmas

derék kigazdánk kénytelenek idegen cselekedet felfogadni, hogy a nehéz gazdasági viszonyok között a megszokott szép eredményt elérhessék. Ha jobb módú kigazdánk 2—3 elhagyottnak nyilvánított gyermekket 360 korona évi tartásdíjért, amikor az ellátás nekik úgysem kerül semmibe sem, magukhoz vesznek, néhány év alatt a családmezérián segítenek, mert önmaguknak saját szájuk ize szerinti munkaerőt nevelnek. Ezen fontos körülményre felhívjuk a lelkeskedő papság, jegyzők és tanítók figyelmét, hassanak oda a népre, hogy az értekezletre minél nagyobb számmal jöjjenek be, s vegyék fontolóra ezen reájuk nézve üdvös intézkedést.

— A Magyarországi Munkások Rokkantsági Nyugdíj-egyletének 78. lévai fiókja f. évi április hó 12-én d. u. 2¹/₂ óraker tartja évi rendes közgyűlést a város ház nagyertermében, melyre a tagokat hozzatartozókat és az érdeklődőket eszenel meghívja.

— Selyemtenyésztés képekben. A múlt hó utolsó napján Kovács selyemtenyésztési felügyelő vetített képekben — magyarul szöveg kíséretében — mutatta be a tanítóképzőben a selyemtenyésztés körébe eső összes tudni valókat, nevezetesen a selyemhernyó tenyésztését, annak betegségeit, az eperfatermesztést stb. Ezen szemléltető ismertetések célja az, hogy a leendő tanítók majd a nép körében propagandát csináljanak a selyemtenyésztésnek.

— A jó szívű emberekhez. Prepelik István szabósegéd súlyos betegségben a kórházban szenved. Felesége szintén fekvő beteg. Három apró gyermekükkel együtt a legnagyobb szegénységben vannak. Ajánljuk a szerencsétlen családot a nemeslelkű áldozatos szeretetébe. Lakásuk a Mángolló-utcában van.

— A vasutón utazók baleset eleni biztosítása az a terv, melylyel Kosuth Ferenc kereskedelmi miniszter mostanában foglalkozik. Ezzel a miniszter azt a sok pörösködést akarja megszüntetni, melyet a balesetek folytán a sérültek szoktak indítani az államvasutak ellen. A tervezet szerint 25000 koronára volna biztosítva minden utas; a fizetendő díjak zóna beosztás szerint 2 fillértől — a legutolsó zónában fizetendő 20 fillérig rugnának személyenként.

Hivatalos közlemény.

I.

Hirdetmény!

1711/1908 szám.

Léva város képviselőtestülete f. évi 1405/1908 számú határozatával a m. kir. államvasutak és Léva város közönsége között a léva állomáshoz vezető hozzájáró ut fenntartására vonatkozólag fenállott alapszerződésnek a keramitburkolás folytán szükségessé vált módosításait elfogadta, miről a város adófizető közönséget azzal értesítem, hogy a kérdéses határozat a tanácsi iktatóban a hivatalos órák alatt megtekinthető, s ellene 15 nap alatt felelkezés érvényesíthető.

Léva, 1908. évi március hó 28-án.

Bodogh Lajos
polgármester.

II.

516, 706, 627, 1908 szám.

Hivatalos-hirdetmény!

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1908 évre szerkesztett házadó, I. oszt. kereseti és tőkeamat adókiivetési lajstromok megállapítva ar. maróti m. kir. pénzügyigazgató-ságtól loérkeztek; miér: is az adózó közönség értesítetik, hogy ezen lajstromok Léva város adóhivatalánál 1908 évi április hó 6-tól 1908 évi április hó 13-ig bezárólag 8 napi közzemlére lesznek kitéve és az érdekeltek által hivatalos órák alatt megtekinthető.

Továbbá, hogy az adó kiivetések ellen a) azon adózók, kik a kiivetési lajstromban tárgyalt adóössomel már a múlt évben is megróva voltak a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt.

b). azon adózók pedig kik a kiivetési lajstromban megállapított adóval ez évben első ízben rovatták meg adótarozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt netáni felelbezeéseiket a városi adóhivatalnál ar. maróti m. kir. pénzügyigazgatósnál benyújthatják.

Városi adóhivatal.
Kelt Léván, 1908. évi, ápril. hó 4-én.
Komzsik Lajos
adóhiv. főnök.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908 évi március hó 29-től 1908 évi április hó 5-éig
Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Kákonyi Ignác Lovas Erzsébet	leány	Erzsébet
Elek Lajos Imrey Erzsébet	"	Irén

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Valása
Lutovszky Kálmán Linc Mária	r. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Weisz Mózes	79 éves	Agg. végkim.
Lakatos Ferenc	62 "	Tüdőgyulladás.
Pilcz József	51 "	Tüdőgyulladás.
Bánovszki István	1 hónap.	Tüdőgyulladás
Juhász László	62 éves	Mellhartyagyull.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány
Buzs m.-mászánként 20 kor. 40 fill. 21 kor. — fill. — Kétszeres 18 kor. 60 fill. 19 kor. 40 fill. — Rozs 18 kor. 20 fill. 18 kor. 40 fill. — Árpa 12 kor. 40 fill. 12 kor. 80 fill. — Zab 16 kor. 20 fill. 16 kor. 40 fill. — Kukorica 12 kor. 80 fill. 13 kor. 40 fill. — Lencse 16 kor. 60 fill. 16 kor. 80 fill. — Bab 12 kor. 40 fill. 12 kor. 80 fill. — Kés 8 kor. 40 fill. 9 kor. 20 fill.
Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetli aránkamentes 195—205 Vörös lóhere, kis aránkas 175—185 Vörös lóhere, nagy aránkas 185—190 Luczerna, természetli aránkamentes 175—180 Luczerna, világos szemű aránkas 150—155 Luczerna, barnás szemű 150—155 Biborhere 36—40 Baltaczin 38—40

Nyiltér.)*

Nyilatkozat.

Földes Sándor évek óta üldözi feleségemet.

A közelmúltban feltettem neki azt az alternatívát, hogy én eiválok nőmtől s azután vegye el feleségül, vagy hagyja őt békében s ne üldözze tovább. Ekkor Földes Sándor nekem becsületeszavát adta, hogy többé közeledni nem fog.

Minthogy azonban ő alattomos módon feleségemet tovább is üldözte, folyó évi április hó 2-án ötlet nyilvánosan felpofoztam.

A történet kihívására, az általa hozzám farszított párba-j-segéd uraknak azt a választ adtam, hogy én elvből nem párba-jozom, legkévesbbé azonban egy szőszegő becatelen emberrel.

Különbön is elégtétel-adásra az említettéken kívül azért sem érdemes, mert tudtommal ügyeit eddig sem intézte el mindig a lovagiaság szabályai szerint.

Léva, 1908 április hó 4-én.

Rappeport Manó.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

836/1908 tkvi szám.

Hirdetmény.

Zsemlér közeg telekkönyve részleges birtokszabályozás következtében részlegesen átalakított, s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886 évi XXIX t. cz. az 1889 évi XXXVIII t. cz. és az 1891 évi XVI t. cz.-ban a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892 évi XXIX t. cz. ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottat.

Ez azzal a felhívással tétetik közre: 1. hogy mindazok, kik az 1886 évi XXIX t. cz. 15. 17. §§-ai alapján ide értve e §§-oknak az 1889. XXXVIII t. cz. 5. és 6 §-ában és az 1891 XVI t. cz. 15 §-a pontjában, foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889 évi XXXVIII t. cz. 7 §-a és az 1891 XVI t. cz. 15 §. b. pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886 XXV t. cz. 22 §-a alapján történt törlesek érvénytelenségét kimutathatják a végből törlesei kereseteket hat hónap alatt vagyis az 1908 évi szeptember 20-ig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlesei kereset annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, akik az 1886 XXXIX t. cz. 16 és 18 §§-ainak esetében ideértve az utóbbi §-nak az 1889 XXVIII t. cz. 5 és 6 §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, irásbéli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1908 évi szeptember hó 20 napjig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok a kik az 1 és 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892 XXIX t. cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, kik a tulajdonjog aranyainak az 1889 XXXVIII t. cz. 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják-e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1908 évi szeptember hó 20 napjig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után az átalakítások közbéjött töves bevezetésből származó bármelyemű igényeket jöhíszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényi rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik hitelesítő bizottságunk eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerűen egyszerű másolatokat is csatolnak vagy olyanokat pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Léva, 1908. február hó 20 napján.

Pogány Virgil
kir. járásbíró.

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származó, gyorsan elhárít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes tápanyagszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos az ereje, s emellett izletes és könnyen emészthető. A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzá szokik a

SCOTT-féle Emulsió

hoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Kapható:

a gyógyszerárakban.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Fajdalom csillapító és erősítő bedörzsölés, elismert, régi jóhírnevű házigyógyászata és hilleből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 1 kor. 1.90
Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész és kir. udv. szállítót, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Szőlőhajlék nyári (garzon) lakásnak bérbé kerestetik. Cím e lap kiadóhivatalába.

Császárfürdő Bpsten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénese hévíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hő-lég-, szénasavas- és villamos vízfürdők. 166-kua. 200 kényelmes lakószoba. Szolite kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Haggenmacher-sör.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy folyó 1908 évi március hó 1-től a „Haggenmacher“ kőbányai és budafoki sörgyárak közkedveltségnek örvendő sörének raktárát Léva és vidéke részére átvettük.

Rendeléseket pontosan eszközünk és a sört bármikor házhoz szállítjuk. Léva, 1908. év március hó.

Braun József és fia.

Mótorvevők figyelmébe

Herkules-mótorvállalat.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja ugy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobiljait, melyek V. ker. Váci-ut 30 szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kifogástalan üzemért

Üzemzavarok kizárva.

Bámulatatos egyszerű szerkezet!
Rendkívül csekély benzinfogyasztás!
13-14 éves fiu is kezelheti!
Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!
200 db, elismerő levél a Magyarországon üzemben lévő motorokról

Lakatos inas felvétetik *Tulassay* József műlakatosnál Léván. (Bárcsmezgye.)

Kiadó lakás. Kigyó-utca 1. számú házban két szoba, konyha, pincvé: május 1-től kiadó. Fölvilágosítással szolgál Kaveggia Kálmán legény-cseveti id. elnök.

Uj czipész üzlet!

T. c.

Ezennel batorokodom tisztelettel értesíteni, hogy Léván, a „Városházköz“-ben, Klain Ödön úr házában egész ujjonnan alapított és szakszerűen berendezett

czipész üzletet

nyitottam, a hol férfi-, női- és gyermekcipőket megrendelés szerint a leg-egyszerűbbtől a legfinomabbig, szolid árak és pontos kiszolgálás mellett készítek.

Léva, 1908. év április hó.

kész szolgálattal

Szecső Sándor czipész.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, oszznál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárta az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Eladó ház. Kalvária-sor 4 számú ház szabadkézből eladó.

Kiadó lakás. Széchenyi-utca 11. szám alatt 2 szoba, konyha a mellékhelyiségek kiadók. Bővebbet ott a házban.

Főügynökség. Budapesti előkelő Bar-megyében kizárólag tőzsdén jegyzett sorsjegyek eladására **Főügynökséget** létesít. — Ezen főügynökség saját hatáskörében a megye területén alügynököket állithat fel. — *Évi fix javadalmazás!* — Csakis komoly reflectánsok, kik a főügynökséget elnyerni óhajtják, küldjék ajánlatukat: „Budapest főpostafók 21“ címre.

T. c.

Vonatkozólag a mult évi körlevélemre, ismételten van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönségnek szives tudomására adni, hogy a fővárosból bevásárlási utamról megérkezve, üzletemet tavaszi és nyári legujabb modern kornak megfelelő kivitelben **olcsó árak mellett,**

női- és gyermek kalapokból

dús választékkal láttam el. Tollakat, fátolokat, virágokat és gyászkalapokat, állandóan raktáron tartok.

Javitásokat, valamint kalapok átalakítását jutányosan eszközölöm.

Egyuttal batorokodom mélyen tisztelt vevőim szives tudomására adni, hogy sikerült üzletem részére a fővárosban évek hosszú során át működő, kitűnő szakismerettel bíró úrhölgyet, **Lendvay Karolint,** üzlettársnőnek aquirálni, kinek főtörékvése lesz továbbra is a t. vevőim minden igényeit kielégíteni.

Kiváló tisztelettel

Bende Emma utóda

Böszörményi Ferenc
női divatterme Léván.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Créme**-jével elért, (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, **ártalmatlan** és az **arc minden tisztatlansága** (szepelő, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Créme** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai- és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mert egyedül **biztos és ártalmatlan** szert az **arc szépítésére** és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépítőszor a **Földes-féle Margit-Créme** mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a **szepelőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtátkát, miteszert, arc- és kézvörösséget.** Az arc ideális, **szép, úde és ifju** lesz s amellet a Margit-Créme teljesen **ártalmatlan.**

Egy tégely ára **1 korona**, Margit-zappan **70 fillér** és Magit-pouder (fehér, rózsas és crème színben) **1 korona 20 fillér.** — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárban, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: **Földes Kelemen** gyógyszerész, **Arad.**

Főraktár **Léván: Dezeri Boleman** és **Medveczky Sándor** gyógyszerárakban,

Uj kávé árak.

Valódi Brazíliai különlegességek.

	Természetes színű (nem festett.)	Korona.
I. Minőségű Brazíliai Cuba minőség	1 kilo	3. —
I. „ „ Gyöngy erős és zamatos	1 kilo	3. —
I. „ „ Oriási nagyszemű Ceylon minőség	1 k.	3. 60
I. „ „ Brazíliai Santos kávé	1 kilo	2. 60
Valódi arabiai moccá igen erős	1 kilo	3. 70

Fentim kívül van még raktáron valódi észak- és nyugatindiai Portorikó-, Cuba-, Gyöngy-, Jamaikai-, Ceylon-, Kék Jáva- és Arany Jáva kávé napi áron.

Most érkezett friss Déi aruk-, szardínia-, Oroszhalak-Caviár-, Csokoládé-, Szalon cukorkák-, igen finom tea-, rum-, Cognac-, bor-, pezsgő-, sajt-, turó stb. kapható:

Kern Testvéreknél Léván.

Névjegyek, meghívók

a legdiszesebb kivitelben

készíttetnek

Nyitrai és Társánál Léván.

1827/1908 szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Léva r. t. város közönsége a lévai

városi szállodát

az 1908 július 1 és 1909 augusztus 30 közti időben körülbelül 300000 koronára tehető költségeliránnyal felépíteni czélolván, — az építési munkálatok biztosítása végett a képviselőtestület 1912/908 számú határozata folytán ezennel zárt ajánlati versenyárgyalást hirdetnek.

Versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy fenti munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatokat az ajánlati költségvetéssel együtt legkésőbb **folyó évi május hó 3 napjának d. e. 10 órájáig** annyival inkább igyekezzenek alulirotnál beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. — Az egyes munkanemekre külön-külön is lehet ajánlatot tenni. — Ezek azonban rendszerint csak akkor vehetők figyelembe, ha az összes munkanemekre ily elkülönített ajánlatok érkeznek be.

Az ajánlathoz az ajánlati költségvetés végösszege 20%-ának megfelelő bánatpénznek Léva város pénztáránál készpénzben vagy óvadékképes magyar állampapírokban történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó, mely bánatpénz a munka elnyerése esetén 5%-ra egészítendő ki.

A munkálatokra vonatkozó tervek, költségvetés, általános és részletes feltételek Léva város polgármesteri hivatalában a rendes hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők, — lemásolhatók vagy az illetők által saját költségükre megrendelhetők.

Csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy a posta útján beadott ajánlatok fognak figyelembe vétetni. — A boríték felírása a következő legyen: „Ajánlat a lévai városi szálloda építő munkálataira. Ajánlattevő N. N.“.

Léva r. t. város közönsége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között — az ajánlati árakra való tekintet nélkül — szabadon választhat, esetleg az ajánlatokat vissza utasíthassa, — mely utóbbi esetben a bánatpénz feltétlenül vissza származtatik. — Az építkezési terület Léva város piacsterén van, a talaj teljesen normális, de mivel furás nem történt, a vállalkozóval szemben a város semmiféle szavatosságot, magára nem vállal. — A vállalkozó az egységárat köteles ajánlatában részletesen föltüntetni.

Az ajánlat az ajánlattevőre nézve azonnal, Léva város közönségére nézve azonban a képviselőtestület elfogadó határozatának felsőbb hatósági jogérvényes jóváhagyása után válik kötelezővé.

A város közönségének rendelkezésére álló pályázati terv és költségvetés az ajánlkozók részére csupán tájékoztatólag szolgál, azok méreteiért, tömeg számításaiért stb. a város közönsége felelősséget nem vállal, — azok helyessége s az építési területhez alkalmazhatósága az ajánlattevő által lesz elbírálandó, esetleg helyesbítendő s a helyesbítés a pályázati ajánlattal együtt a város közönsége rendelkezésére bocsájtandó. — Megjegyeztetik, hogy a rendelkezésre álló terv a központi fűtésre ki nem terjed, erre nézve a terv a pályázó által pótlendő és ajánlatával egyidejűleg bemutatandó. — Hogy a város közönsége a jelen ajánlati eljárást folyamatba tette, vagy ha esetleg azt megszünteti, — abból sem a városra, sem közegére semminemű felelősség avagy kötelezettség sem az ajánlattevők sem mások javára még akkor sem járulhat: ha a város közönsége (vagy felettes hatósága) a eélba vett építkezést bármi okból elhalasztaná vagy abba hagyná. — A 83000/1907 sz. belügyministeri rendelet 16. §. 10.-ik pontjában említett képesítés előlegesen igazolandó.

A versenyárgyalási hirdetmény folytán beérkezett ajánlatok a lévai városház tanácstermében 1908. évi május hó 4-én d. u. 3 órakor fognak fölbontatni, ahol az ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlattevő a fenteiken kívül köteles az 1907 évi III. t. cz. és annak alapján kiadott ministeri rendeletekben foglalt határozmányokhoz alkalmazkodni.

Kelt Léva r. t. város képviselőtestületének 1908 évi március hó 31-én tartott rendes közgyűlésében.

Bódogh Lajos polgármester.

Párkányi Hitelbank Részv. Társ.

A Hazai Általános Biztosító Részvénytársaság kerületi főügynöksége.

A Magy. Utazási Vállalat R. T. képviselője.

Részvényalírási felhívás.

A Párkányi Hitelbank Részvénytársaság (ezelőtt Párkányi Takarékpénztár) igazgatóságának 1908. évi március hó 27-én tartott ülésében a vonatkozó közgyűlési határozat rendelkezéseinek szemeltartásával egyelőre **700 darab, egyenként 100 korona névértékű, másodkibocsájtású egész részvénynek 105 korona áron leendő kibocsájtása elhatároztatván**, azt ezennel nyilvános jegyzés alá bocsájtjuk a következő módokatok mellett:

a) A részvények jegyzése úgy a régi részvényesek, mint pedig a nagy közönség által **folyó évi április hó 6-tól június hó 8-ig bezárólag, a Párkányi Hitelbank Részvénytársaság hivatalos helyiségében** (Párkány, Fő-utca) vagy alulírott intézeti közegek bármelyikénél, korlátlan számban, naponta eszközölhető.

b) A jegyzés alkalmával **egyidejűleg fizetendő, minden darab részvény után 10 korona, valamint a darabonkénti 5 korona felpénz**, mely összeg a részvényes számára kiállítandó ideiglenes elismervény átadásával nyugtattatik.

c) Posta útján eszközölt jegyzések csak az esetben vétetnek figyelembe, ha azokkal egyidejűleg az előbbi pontban körülírt befizetések akár közvetlenül a Párkányi Hitelbank, akár pedig a Magyar Pénzüntézetek Központi Hitelbankja pénztárába bevételeztettek.

d) A további tőkerészletek befizetése **darabonként 10 koronájával folyó évi július hó 1-től kezdődőleg 9 hónapon át minden hónap 1-8-ika között teljesítendő**, még pedig a részvényeseknek állandó póttakarékpenztári befizetési lapok útján **közvetlenül a Magyar Pénzüntézetek Központi Hitelbankja Részvénytársasághoz Budapesten**.

Jogában áll azonban a részvényeseknek a jegyzett részvények hásszértékét egyszerre, vagy nagyobb részletekben is befizetni.

e) Az utolsó részlet, valamint a darabonkénti 2 korona részvényilleték befizetése után az eredeti részvények szelvényivel-együtt, a részvényeseknek kifognak adatni.

f) A részvényekre teljesített befizetések **folyó évi július hó 1-től kezdődőleg, mindannyiszor a befizetés napjától számítva, 1909. év végeig 4%-kal kamatoztatnak**. Ha azonban a közgyűlés határozata folytán kibocsájtható összes részvények még a folyó évben lejegyezgetnének, úgy a 4%-os kamatozás csupán a folyó év végeig joghatályos, vagyis a részvények az 1909. évre vonatkozólag már a rendes osztalékban részesülnek.

g) Túljegyzés esetén a túljegyzett mennyiség a legközelebbi kibocsájtás terhére esik.

h) Az esedékes tőkerészletek befizetésére a részvényesek levél útján fognak felhivatni.

i) A befizetések elmulasztása az alapszabályszerű jogkövetkezményeket vonja maga után.

Párkány, 1908. évi március hó 27-én.

Párkányi Hitelbank Részvénytársaság.

Ettér Gyula,
igazgatósági alelnök.

Dr. Janits Imre,
társasági elnök.

Perényi Árpád,
igazgatósági alelnök.

Igazgatósági tagok:

Binetter Adolf,
Párkány.

Buetter Miksa,
Kismánya.

Dr. Bokor Gyula,
Budapest, VI. Andrassy-ut 23.

Hegedűs Béla,
Kéménd.

Magyar László,
Esztergom.

Pelzmann László,
Esztergom.

Porgesz Béla,
Esztergom.

ifj. Schiller Lipót,
Párkány.

Stern Sándor,
Budapest, VI. Ó-utca 6.

Székér Gyula,
Párkány.

Weisz József,
Nána.

Dr. Wilhelm József,
Párkány.

Nagy Béla,
igazgató, Párkány.

1279/1908 szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Körmöcbánya sz. kir. főbányavárosban fekvő m. kir. erdőgondnoki laképület átalakítása és kibővítésével kapcsolatos építkezési összes munkák és szállítások teljesítésére az alulírott m. kir. erdőhivatal nyilvános verseny tárgyalást hirdet.

1., A verseny tárgyaláson résztvehetnek mindazok a hazai iparosok és vállalkozók, kiknek üzletük gyakorlására hatósági engedélyük van.

2., Az ajánlat a pályázat tárgyát képező összes munkákra csak **együttesen** írásban tehető.

3., Az ajánlattevők tartoznak egységeiket s az ezek alapján kiszámított vállalati végösszeget zárt írásbeli ajánlatukba és az ajánlati költségvetésbe beírni, megjegyezvén, hogy e célra csakis a körmöcbányai m. kir. erdőgondnokságtól beszerzendő ajánlat és ajánlati költségvetés űrlapok használhatók.

4., Az egy koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt borítékba helyezett ajánlatok legkésőbb **1908 évi április hó 28-án d. e. 12 óráig** a körmöcbányai m. kir. erdőgondnoksághoz (Körmöcbánya Borsod-Abaúj-Egyetemes Megye) nyújtandók be.

5., A 2000 (kettőezer) koronában megállapított bánatpénz a jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zsarnócai m. kir. erdőhivatalnál vagy bármely más állami pénztárnál (kir. adóhivatal) teendő le és a letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

6., A munkálatokra vonatkozó általános és részletes vállalati feltételek, a szerződés tervezete, az építési és jóváhagyott tervek, az előállított építési anyagok kimutatása, az ajánlati minta és ajánlati költségvetés, a körmöcbányai m. kir. erdőgondnokságnál tíz (10) koronáért az évi április hó 10-től kezdve beszerezhetők, esetleg az iratok és rajzok a vállalkozó vagy megbízottja által saját költségén ugyanott lemásolhatók.

Zsarnóca, 1908. március 30.

M. kir. erdőhivatal.

A legolcsóbb és legbiztosabb hernyóirtó szer.

Minden gondos gyümölcs termelő megóvjja termését, moly-, féreg s termőfáit főleg az annyira káros hernyóktól ha azokat száraz időben tavasszal a **Berthán-féle**

hernyó irtó szerrel permetezi. — A siker biztos. Alkalmazása a legegyszerűbb. Ara a 80 lit. vízre való pornak 60 fill.

Borsod-Abaúj-Egyetemes Megye részére:

Engel József vegyeskereskedése Léván.

Készíti: Berthán I. N. gyógyszerész Pozsony-Szentgyörgy.

3 kiállításon a legnagyobb kitüntetést nyert.

Arany érem! — Diszoklevél!

Kimentő utasítás minden csomagoláson!!!

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — újonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gözcseplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Györgyi Lajos

szij és kocsigyártó ajánlja

6 darab kijavított és új féderes kocsijait, valamint tulhalmozott lószerszám raktárát, — öreg kocsikat megveszek vagy kicserélek.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis **Poloskák** ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogeriában, fűszer- és testékek-kereskedésben, ahol Tigram Pokátok ki vannak függesztve. Üzveljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly utca 1.

Kapható Léván: Klein Benő, Silbinger Zsigmond, Wilhelm Gizella, Blum R., Kertész Lajos, Knapp Ignác.

Nincs többé lábfájás!!

Minden fájós lábra alkalmas!!

POLLAK ADOLF LÉVA

Az ENGELHARDT

„Chassala“ normal cipők
egyedüli raktára!

A legtartósabb cipő!

A legtartósabb cipő!

Ajánlja legújabb divatu feltűnően elegáns és kitűnő minőségű férfi-, női- és gyermekcipőit!

Különlegességek női félcipőkben!!

Óriási választék mindennemű üveg, porcellán és játékarukban!

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek!

